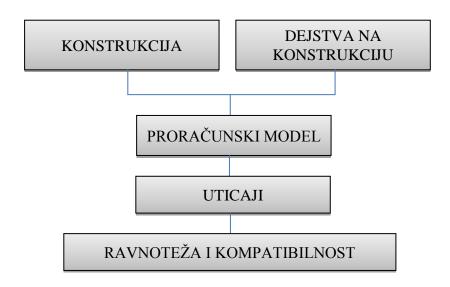
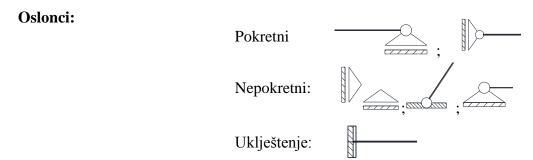
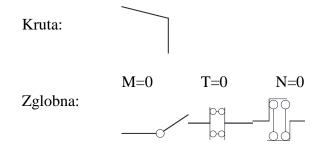
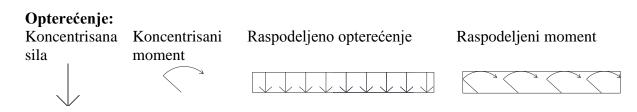
U okviru ovog predmeta izučavaćemo proračun statičkih i deformacijskih veličina statički određenih nosača u ravni usled delovanja pokretnog i nepokretnog opterećenja. Statičke veličine: reakcije oslonaca, momenti uklještenja i presečne sile (N;T;M). Deformacijske veličine: pomeranja (u,v), obrtanja (φ) i linearne kombinacije tih veličina.

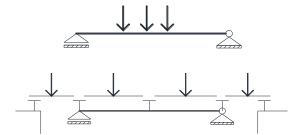

Veze između dva štapa:

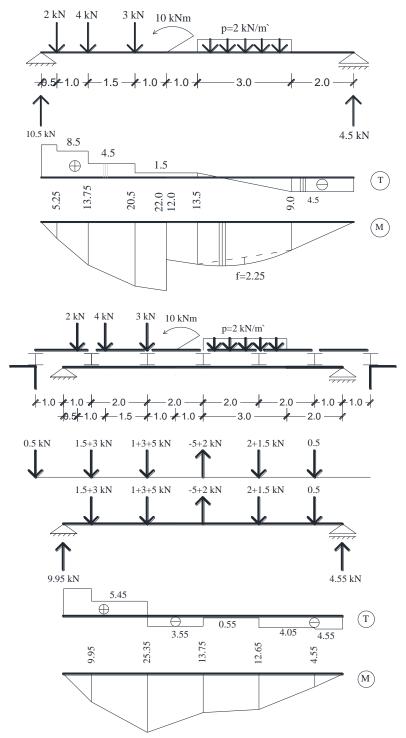

Neposredno opterećenje (direktno):

Posredno opterećenje (indirektno):

Zadatak: Za neposredno opterećenu prostu gredu prema skici odrediti reakcije oslonaca i dijagrame presečnih sila.

$$\sum M_A = 0 \to B \cdot 10 - 2 \cdot 3 \cdot 6.5 + 10$$

$$- 3 \cdot 3 - 4 \cdot 1.5 - 2$$

$$\cdot 0.5 = 0$$

$$\to B = 4.5kN$$

$$\sum M_B = 0 \to A \cdot 10 - 2 \cdot 3 \cdot 3.5 - 10$$

$$- 3 \cdot 7 - 4 \cdot 8.5 - 2$$

$$\cdot 9.5 = 0$$

$$\to A = 10.5kN$$

$$\sum V_i = 0 \to A + B - 2 - 4 - 3 - 2 \cdot 3$$

$$= 0$$

$$\sum M_A = 0 \to B \cdot 10 - 0.5 \cdot 9 - 3.5 \cdot 7$$

$$+ 3 \cdot 5 - 9 \cdot 3 - 4.5 \cdot 1$$

$$= 0 \to B = 4.55kN$$

$$\sum M_B = 0 \to A \cdot 10 - 0.5 \cdot 1 - 3.5 \cdot 3$$

$$+ 3 \cdot 5 - 9 \cdot 7 - 4.5 \cdot 9$$

$$= 0 \to A = 9.95kN$$

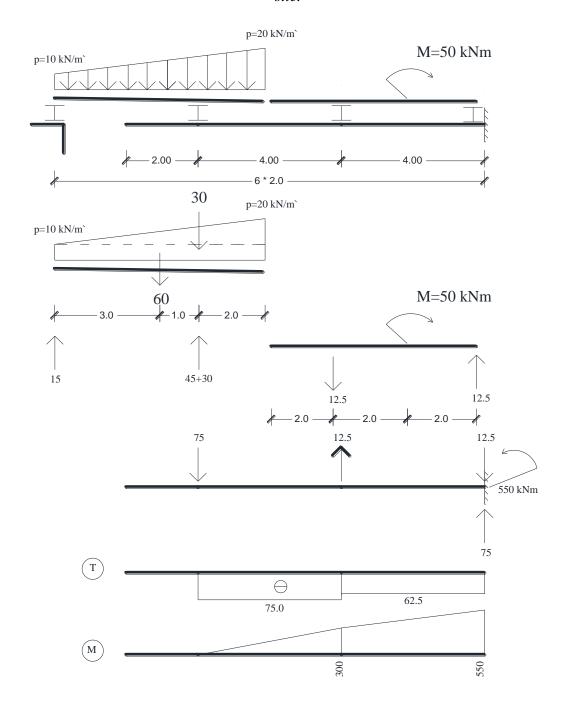
$$\sum V_i = 0 \to A + B - 4.5 - 9 + 3 - 3.5$$

$$- 0.5 = 0$$

Prav nosač koji se sastoji od jedne kinematički krute ploče, oslonjen na jednom kraju na nepokretan a na drugom kraju pokretan oslonac.

Za vertikalno opterećenje uvek ima vertikalne reakcije.

Zadatak: Za posredno opterećenu gredu prema sliciodrediti reakcije oslonaca i presečne sile.

$$\sum_{i} M_{I} = 0 \rightarrow II \cdot 4 - 30 \cdot 4 - 60 \cdot 3 = 0 \rightarrow II = 75kN$$

$$\sum_{i} M_{II} = 0 \rightarrow I \cdot 4 - 30 \cdot 0 - 60 \cdot 1 = 0 \rightarrow I = 15 kN$$

$$\sum_{i} M_{III} = 0 \rightarrow IV \cdot 4 - 50 = 0 \rightarrow IV = 12.5kN$$

$$\sum_{i} M_{IV} = 0 \rightarrow III \cdot 4 + 50 = 0 \rightarrow III = -12.5kN$$

$$\sum_{i} V_{i} = 0 \rightarrow A = 75 - 12.5 + 12.5 = 75kN$$

$$\sum_{i} M_{A} = 0 \rightarrow -75 \cdot 8 + 12.5 \cdot 4 + M_{A} = 0 \rightarrow M_{A} = 550kNm$$

Prav nosač koji se sastoji od jedne kinematički krute ploče, koja je na jednom svom kraju nepokretno uklještena.

Klasifikacija nosača

Da bi sistem štapova bio nosač potrebno je da ima kinematički nepomerljivu konfiguraciju, tj da bude kinematički stabilan i koji u granicama nosivosti materijala može da primi i na oslonce prenese proizvoljno zadate sile. Razlikujemo:

1. Kinematička klasifikacija nosača (dobijamo iz uslova kompatibilnosti)

$$-Z_s+Z_k+Z_o+Z_u=2K i D \neq 0$$

$$- Z_s + Z_k + Z_o + Z_u > 2K$$

$$- Z_s + Z_k + Z_0 + Z_u < 2K$$

kinematički stabilan nosač kinematički višestruko stabilan nosač kinematički labilan nosač

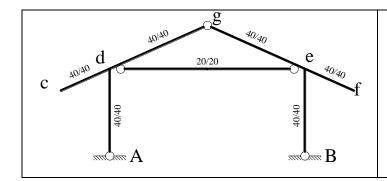
2. Statička klasifikacija nosača

-
$$Z_s + Z_k + Z_o + Z_u + m = 2K + m$$
 i $D \neq 0$ statički stabilan nosač

-
$$Z_s + Z_k + Z_0 + Z_u + m > 2K + m$$

$$-Z_s + Z_k + Z_0 + Z_u + m < 2K + m$$

statički stabilan nosač (statički određen) statički višestruko stabilan nosač (statički neodređen) statički labilan nosač

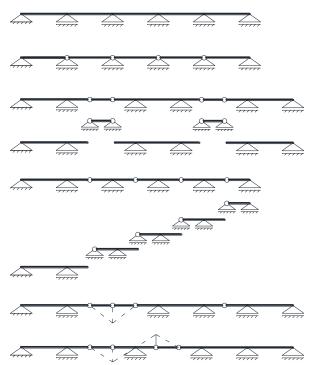

unutrašnji elementi
$$\{ oldsymbol{Z}_s = 7 \\ oldsymbol{Z}_k = 4 \\ spoljašnji elementi \} \{ oldsymbol{Z}_o = 4 \\ oldsymbol{Z}_u = 0 \}$$

čvorovi — krajnje tačke štapa, svaki štap povezan je samo u 2 čvora K = 7

$$n = Z_s + Z_k + Z_0 + Z_u - 2K = 7 + 4 + 4 + 0 - 2 \cdot 7 = 1 x stat. noedređen nosač$$

Gerberov nosač

Statički neodređen nosač

Statički određen nosač

Zglobova: n Polja: n+1 Ploča: n+1

Uslova ravnoteže za ploču: 3(n+1) Sila u zglobovima: 2n

Greda sa prepustom je prav nosač koji se sastoji od jedne kinematički krute ploče, oslonjen na jedno pokretno i jedno nepokretno ležište, i kod koga oslonci nisu na krajevima nosača.

Nepravilan raspored zglobova

Zadatak: Za Gerberov nosač i opterećenje prema skici odrediti reakcije oslonaca i presečne sile.

